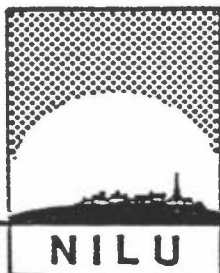

NILU OR : 23/84
REFERANSE: 0-7644
DATO : JUNI 1984

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING
4. KVARTAL 1983

Leif Otto Hagen

UTFØRT ETTER OPPDRAG FRA
STATENS FORURENSNINGSTILSYN

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING

POSTBOKS 130.- 2001 LILLESTRØM

NILU OR : 23/84
REFERANSE: O-7644
DATO : JUNI 1984

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING
4. KVARTAL 1983

Leif Otto Hagen
UTFØRT ETTER OPPDRAG FRA
STATENS FORURENSNINGSTILSYN

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING
POSTBOKS 130, 2001 LILLESTRØM
NORGE

ISBN 82-7247-490-5

RUTINEOVERVÅKING AV LUFTFORURENSNING 4. KVARTAL 1983

En tredel av stasjonene i det landsomfattende luftovervåkingsprogrammet hadde overskridelser av grenseverdiene for SO_2 2.halvår 1983. De fleste overskridelsene skyldes utslipp fra lokal industri. De høyeste sotverdiene måles på stasjoner i gater med stor biltrafikk. Nivået har endret seg lite de siste årene. Transport av forurensninger fra andre land i Europa gir et merkbart bidrag til SO_4 -nivået i byer og tettsteder.

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat er gjennomført siden 1977 etter oppdrag fra Miljøverndepartementet/Statens forurensningstilsyn. Målingene foretas på 35 stasjoner i 29 byer og tettsteder (se Grunnlagsmateriale 1).

Målingene i 4. kvartal 1983 omfattet SO_2 , sot og partikulært sulfat. Sulfatanalysene utføres på 9 stasjoner, inklusive den nye stasjonen på Jeløya. Denne stasjonen ble satt i drift 21.januar 1983 og gir informasjon om det regionale bakgrunnsnivået, dvs. nivået utenfor byområdene i Oslofjordområdet.

I Kristiansand er stasjonen flyttet fra Tollbodgt til byveterinærens nye lokaler i Festningsgt. På grunn av økt arbeidspress i forbindelse med flyttingen er det ikke utført målinger i Tollbodgt i månedene august-november. Den nye stasjonen ble satt i drift fra 1.desember 1983, de første månedene i parallell drift med stasjonen i Tollbodgt.

De fleste stasjonene med høye SO_2 -verdier er påvirket av utslipp fra lokal industri.

Tabell 1 viser at 5 stasjoner hadde en eller flere månedsmiddelverdier over $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 4.kvartal 1983. De høyeste månedsmiddelverdiene ble målt i Sulitjelma. I desember hadde Sandnes en middelvei på $977 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mens Furulund hadde 874

$\mu\text{g}/\text{m}^3$. De laveste månedsmiddelverdiene ble målt på stasjonene i Lillehammer (oktober) og Sauda (oktober og november) med $3 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabell 1: Månedsmiddelverdier av SO_2 over $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 4.kvartal 1983.

Målested	Stasjon	Oktober 1983		November 1983		Desember 1983	
		Middel	Ant. obs.	Middel	Ant. obs.	Middel	Ant. obs.
Sarpsborg	St.Olavs Vold	72	31	80	27	64	31
Drammen	Helserådet					51	25
Øvre Årdal	Farnes					43	31
Sulitjelma	Furulund	436	31	831	30	874	31
Sulitjelma	Sandnes	416	31	759	30	977	30

Døgnmiddelverdier over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ ble målt på henholdsvis 10 og 7 stasjoner i 4.kvartal 1983, slik det framgår av tabell 2. Stasjonene i Sulitjelma hadde flest døgnmiddelverdier både over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$. De høyeste døgnmiddelverdiene ble også målt i Sulitjelma, med henholdsvis $4862 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $4000 \mu\text{g}/\text{m}^3$ på Sandnes og Furulund.

Tabell 2: Døgnmiddelverdier av SO_2 over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ i 4.kvartal 1983.

Målested	Stasjon	Høyeste døgnmiddelverdi ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Antall observasjoner		
			Ialt	$>100_3 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$>150_3 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Sarpsborg	Alvim	245	63	3	1
Sarpsborg	St.Olavs Vold	422	89	23	13
Drammen	Helserådet	163	76	4	1
Kristiansand	Tollbodgt	103	31	1	
Kristiansand	Festningsgt.	145	31	1	
Odda	Brannstasjonen	368	92	2	2
Øvre Årdal	Farnes	184	92	4	1
Årdalstangen	Lågreid	107	91	1	
Sulitjelma	Furulund	4862	92	65	60
Sulitjelma	Sandnes	4000	91	64	61

Både i Sarpsborg, Øvre Årdal, Årdalstangen, Sulitjelma og sannsynligvis i Odda skyldes de høye SO_2 -verdiene i 4.kvartal 1983 utslipp fra lokale bedrifter. I Drammen og Kristiansand forekommer døgnmiddelverdier over $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$ svært sjelden, og i Kristiansand er det usikkert hva som er kilden til den ene høye verdien i 4.kvartal 1983. I Drammen er kilden sannsynligvis utslipp på grunn av boligoppvarming.

En tredel av stasjonene hadde overskridelser av grenseverdiene for SO_2 i 2. halvår 1983.

Den øvre grenseverdien for SO_2 overskrides når halvårsmiddelverdien er større enn $60 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og/eller døgnmiddelverdien er større enn $150 \mu\text{g}/\text{m}^3$ (se Grunnlagsmateriale 2). Tabell 3 viser at den øvre grenseverdien ble overskredet ved 7 stasjoner i 2. halvår 1983. I tillegg ble den nedre grenseverdien (6 måneder: $40 \mu\text{g}/\text{m}^3$, døgn: $100 \mu\text{g}/\text{m}^3$) overskredet ved ytterligere 5 stasjoner.

Tabell 3: Overskridelser av foreslåtte grenseverdier for SO_2 2. halvår 1983.

Målested	Stasjon	Halvårs- middel- verdi ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Høyeste døgnmid- delverdi ₃ ($\mu\text{g}/\text{m}^3$)	Ant. obs.	Prosent obs. over	
					$100 \mu\text{g}/\text{m}^3$	$150 \mu\text{g}/\text{m}^3$
Sarpsborg	Alvim		245	154	2	1
Sarpsborg	St.Olavs Vold	84	422	167	34	18
Drammen	Helserådet		163	167	2	1
Larvik	Haralds gt.		107	179	1	
Skien	Kongens gt.		104	174	1	
Kristiansand	Tollbodgt.		103	51	2	
Kristiansand	Festningsgt.		145	31	3	
Odda	Brannstasjonen		368	184	1	1
Øvre Årdal	Farnes		184	183	3	1
Årdalstangen	Løgreid		107	183	1	
Sulitjelma	Furulund	517	4862	150	63	53
Sulitjelma	Sandnes	523	4000	149	64	59

Hele 32 av de 35 overvåkingsstasjonene hadde en middelve­rdi i 2. halvår 1983 under $30 \mu\text{g}/\text{m}^3$, som er halvparten av den øvre grenseverdien. Tilsvarende hadde 26 stasjoner en middelve­rdi lavere enn $20 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den laveste middelve­rdien ble målt på stasjonen i Sauda med $3.3 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den høyeste middelve­rdien hadde Sandnes i Sulitjelma med $523 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

SO₂-konsentrasjonene i byer og tettsteder er vesentlig høyere enn på bakgrunnstasjonene.

Bakgrunnstasjonene ligger i tynt befolkede områder og er ikke påvirket av lokale kilder. 2. halvår 1983 hadde Birkenes i Aust-Agder høyeste SO₂-konsentrasjon på bakgrunnstasjonene med $1.0 \mu\text{g}/\text{m}^3$, dvs. betydelig lavere enn i de fleste byene og tettstedene. På lokal skala er de lokale SO₂-utslippene som oftest helt dominerende i forhold til langtransport av SO₂. Resultatene av SO₂-målingene i 4.kvartal 1983 på bakgrunnstasjonene er gitt i tabell 4.

Tabell 4: Månedsmiddelve­rdier av SO₂ på bakgrunnstasjonene i 4.kvartal 1983 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Stasjon	Kommune	Fylke	Okt.	Nov.	Des.
Hummelfjell	Os	Hedmark	1.6	0.3	0.8
Birkenes	Birkenes	Aust-Agder	0.7	1.2	2.2
Skreådalen	Sirdal	Vest-Agder	0.3	0.7	2.3
Kårvatn	Surnadal	Møre og Romsdal	1.5	0.2	1.0
Tustervatn	Hemnes	Nordland	0.2	0.3	1.1
Jergul	Karasjok	Finnmark	0.4	0.4	1.2
Bjørnøya			0.3	0.8	0.7

De høyeste sotverdiene måles på stasjoner i gater med stor biltrafikk. På stasjoner som er lite eller ikke påvirket av biltrafikk måles det meget lave verdier.

Sotmengden bestemmes ved å måle sverting på filtre. Dette gir et uttrykk for mengden av sotpartikler. Disse analysene utføres hver tredje måned (februar, mai, august og november).

Den høyeste månedsmiddelverdien i november 1983 ble målt i Kongens gt. i Skien med $62 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mens St.Olavs plass i Oslo hadde $61 \mu\text{g}/\text{m}^3$. Den høyeste døgnmiddelverdien hadde Brochs gt. i Fredrikstad med $204 \mu\text{g}/\text{m}^3$, mens stasjonene i Oslo og Skien hadde henholdsvis $184 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og $135 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

De høyeste måneds- og døgnmiddelverdiene av sot måles på stasjoner som er plassert i gater med stor biltrafikk. På stasjoner som er lite påvirket av utslipp fra biltrafikken er sotverdiene betydelig lavere. På den regionale bakgrunnstasjonen Jeløya var middelverdien i november 1983 $5 \mu\text{g}/\text{m}^3$ og høyeste døgnmiddelverdi $18 \mu\text{g}/\text{m}^3$.

Tabell 5 gir en oversikt over månedsmiddelverdiene av sot i november i en del av de største byene siden 1977. I gjennomsnitt for disse byene har sotnivået variert lite siden 1978.

Tabell 5: Gjennomsnittlig sotkonsentrasjon på stasjonene i en del større byer (sentrum) i november 1977-1983 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

By	Nov. 1977	Nov. 1978	Nov. 1979	Nov. 1980	Nov. 1981	Nov. 1982	Nov. 1983
Fredrikstad				60	39	43	55
Oslo	46	38	34	57	44	50	61
Drammen	42	49	57	50	53	53	54
Kristiansand	38	21	25	28	17	19	
Stavanger	97	54	43	47	51	44	59
Bergen	42	27	27	36	21	18	22
Trondheim	53	34	43	20	26	40	21
Tromsø	66	34	36	32	23	18	17
Middel	55	37	38	41	34	36	41

Målingene av SO₄ viste høyere verdier i november 1983 enn i november 1982. Transport av forurensninger fra andre deler av Europa gir et vesentlig bidrag til SO₄-konsentrasjonene.

Som for sot utføres analysene av sulfat (SO₄) hver tredje måned. Analysene blir utført på ni stasjoner som vist i tabell 6. De fleste stasjonene har vist økning i SO₄-nivået sett i forhold til november 1982. Den regionale stasjonen på Jeløya viste samme nivå som de øvrige stasjonene i Oslofjordområdet. Stasjonen i Trondheim hadde de laveste verdiene, mens stasjonene i Sulitjelma viste forhøyede verdier på grunn av store svovelutslipp fra koppersmelteverket.

Tabell 6: Middelerverdier av partikulært sulfat i byer og tettsteder i november 1982 og november 1983 (µg/m³). (Det er beregnet gjennomsnittsverdi for de 5 stasjonene merket *).

Målested	Stasjon	November 1982	November 1983
Jeløya	Jeløy radio		3.5
Oslo *	St.Olavs plass	3.3	4.3
Porsgrunn *	Rådhuset	3.0	3.6
Skien	Kongensgt.	2.5	3.2
Stavanger *	Handelens hus	1.9	3.5
Bergen *	Chr. Mich. Inst.	1.5	3.5
Trondheim *	Brattøra	1.8	2.1
Sulitjelma	Furulund	21.9	25.2
Sulitjelma	Sandnes	25.1	23.8
Middel *		2.3	3.4

På bakgrunnstasjonene hadde Birkenes, Skreådalen og Bjørnøya høyere verdier i november 1983 enn i november 1982, slik det fremgår av tabell 7. De øvrige stasjonene hadde omtrent samme eller litt lavere nivå i november 1983 enn i november 1982. Transport av forurensninger fra andre land i Europa ser ut til å ha gitt et vesentlig bidrag til SO₄-konsentrasjonene på stasjonene i byene langs kysten fra Oslofjorden til Hordaland.

Tabell 7: Middelerverdier av partikulært sulfat på bakgrunnstasjonene i august 1982 og august 1983 ($\mu\text{g}/\text{m}^3$).

Stasjon	Kommune	Fylke	November 1982	November 1983
Hummelfjell	Os	Hedmark	0.5	0.3
Birkenes	Birkenes	Aust-Agder	1.6	2.6
Skreådalen	Sirdal	Vest-Agder	1.5	2.0
Kårvatn	Surnadal	Møre og Romsdal	0.5	0.5
Tustervatn	Hemnes	Nordland	0.7	0.7
Jergul	Karasjok	Finmark	1.1	0.7
Bjørnøya			1.1	1.6
Middel			1.0	1.2

GRUNNLAGSMATERIALE 1

Landsomfattende rutinemessige målinger av svoveldioksid, sot, bly og partikulært sulfat har pågått siden 1977.

Fra 1. januar 1977 er det på oppdrag fra Miljøverndepartementet/Statens forurensningstilsyn opprettet et nasjonalt overvåkingsnett for måling av utvalgte luftforurensningskomponenter der Norsk institutt for luftforskning (NILU) har fått ansvaret for den faglige og praktiske gjennomføringen av programmet. Målingene foregår ved 35 stasjoner i 29 byer og tettsteder, og omfatter svoveldioksid (SO_2), sot, bly (Pb) og partikulært sulfat (SO_4). Sotmengden og partikulært sulfat bestemmes hver 3.måned (februar, mai, august og november), mens bly bestemmes hver 6.måned (februar og august).

Fra januar 1983 er det opprettet en stasjon på Jeløya. Denne er antatt å være representativ for det regionale bakgrunnsnivået av luftforurensning i Oslofjord-området. Plasseringen av overvåkingsstasjonene er vist på figur 1. Her er det også vist plasseringen av 7 bakgrunnstasjoner. Disse inngår i nasjonale og internasjonale måleprogrammer og ligger i områder uten påvirkning av lokale utslipp. Tabell 8 gir en oversikt over stasjonene i byer og tettsteder.

Målestasjonene gir representative verdier av svoveldioksid og partikulært sulfat i sentrumsområdene. Enkelte stasjoner er sterkt påvirket av store industriutslipp av svoveldioksid.

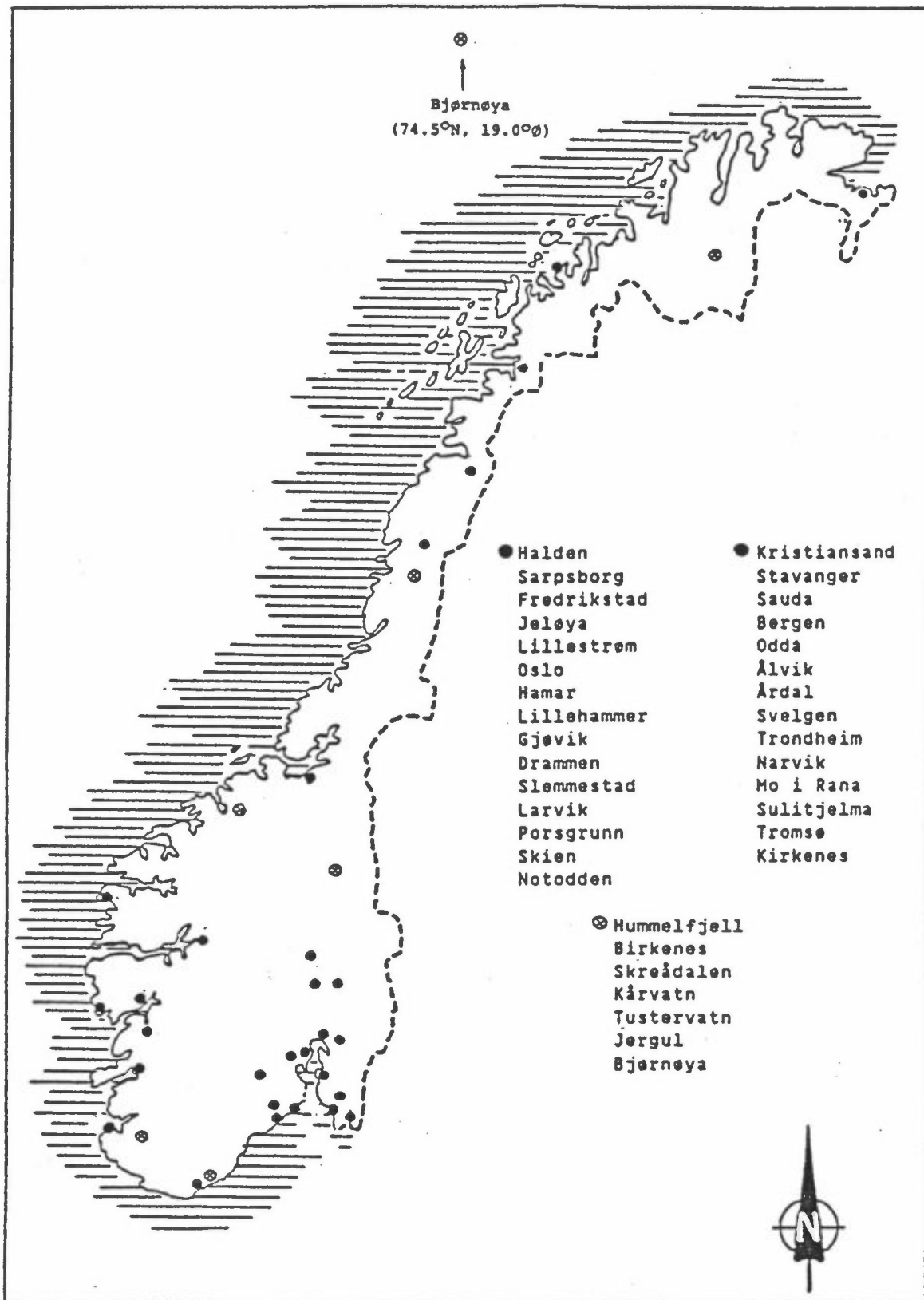
De enkelte stasjoners plassering i forhold til industri, bebyggelse og biltrafikk varierer fra sted til sted. Målingene har tidligere omfattet langt flere stasjoner i de fleste kommunene, f.eks. 16 stasjoner i Trondheim. En har således for de fleste byene og tettstedene en relativt god oversikt over SO_2 -konsentrasjonene. De stasjonene som inngår i overvåkingsprogrammet, er valgt ut på grunnlag av tidligere målinger. De målte SO_2 -konsentrasjonene ved disse stasjonene gir gjennomgående et representativt bilde av SO_2 -nivået for sentrums-

områdene i de byene og tettstedene de er plassert. Erfaring viser at de målte SO_2 -konsentrasjonene påvirkes lite av den lokale plassering i et sentrumsområde, hvor kildene ofte er jevnt fordelt (boligoppvarming).

Noen av målestasjonene er plassert i områder hvor de er sterkt påvirket av industriutslipp av SO_2 . Dette gjelder i særlig grad stasjonene Stubberudvn i Halden., St.Olavs Vold i Sarpsborg og Furulund og Sandnes i Sulitjelma. Felles for disse stasjonene er høye verdier av SO_2 og delvis SO_4 (Sulitjelma), mens de målte verdiene av sot er relativt lave.

Biltrafikken er den dominerende kilden til bly og en vesentlig kilde til sot.

Resultatene viser at den lokale plassering er helt avgjørende for de målte konsentrasjonene av sot og bly. Bly har i de langt fleste tilfellene biltrafikken som eneste utslippskilde. Dessuten er det så god korrelasjon mellom sot og bly at det synes som biltrafikken også er en vesentlig kilde til de partiklene som gir sverting på filtrene. Målingene viser eksempelvis at stasjonene med de høyeste verdiene av sot og bly har luftinntaket ut mot gater med sterk trafikk.

Figur 1: Stasjonsoversikt.

● Overvåkingsnett

⊗ Bakgrunnstasjoner i nasjonale og internasjonale måleprogram.

Tabell 8: Stasjonsoversikt.

Nr.	Målested	Stasjon
1	Halden	Rådhuset
2	Halden	Stubberudveien
3	Sarpsborg	Alvim
4	Sarpsborg ⁶	St.Olavs Vold
5	Lillestrøm ⁶	Torget 5
6	Oslo	Bryn skole
7	Oslo	St.Olavs plass 5
8	Hamar	Vangsveien
9	Lillehammer	Brannstasjonen
10	Gjøvik ⁵	Blinken
11	Gjøvik ⁵	Syrehaugen
12	Drammen	Helserådet
13	Slemmestad ⁸	Berger
14	Larvik ⁸	Ø. Bøkeligate
15	Porsgrunn	Rådhuset
16	Skien	Falkum
17	Notodden	Helserådet
18	Kristiansand ⁹	Tollbodgaten
19	Stavanger	Handelens hus
20	Sauda	Rådhuset
21	Bergen	Chr. Michelsens inst.
22	Bergen	Kronstad
23	Odda ²	Sykehuset
24	Ålvik	Villabyen
25	Årdal	Farnes
26	Årdal	Lægreid
27	Svelgen	Rådhuset
28	Trondheim	Brattøra
29	Narvik	Rådhuset
30	Mo i Rana ⁷	Sentrum kino
31	Sulitjelma ³	Lomi
32	Sulitjelma ⁴	Charlotta
33	Tromsø	Strandtorget
34	Kirkenes	Rådhuset
35	Skien	Kongensgate
36	Odda	Brannstasjonen
37	Fredrikstad	Brochsgate
38	Sulitjelma	Furulund
39	Sulitjelma	Sandnes
40	Lillestrøm	Kirkegata
41	Mo i Rana	Svømmehallen
42	Jeløya	Jeløy radio
43	Larvik	Haralds gt.
44	Kristiansand	Festningsgt.

1 Flyttet til stasjon 35 fra april 1979

2 Flyttet til stasjon 36 fra november 1979

3 Flyttet til stasjon 38 fra november 1980

4 Erstattet av stasjon 39 fra november 1980, men parallelldrift fram til 1. mars 1981.

5 Nedlagt 1. september 1981.

6 Flyttet til stasjon 40 fra april 1982.

7 Flyttet til stasjon 41 fra juni 1982.

8 Flyttet til stasjon 43 fra juli 1983.

9 Flyttet til stasjon 44 fra desember 1983.

GRUNNLAGSMATERIALE 2

En arbeidsgruppe oppnevnt av SFT har beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadevirkninger på helse og miljø.

Ved vurdering av luftkvaliteten i et område er det vanlig å sammenlikne målte eller beregnede konsentrasjoner med retningslinjer for luftkvalitet. SFT/Røykskaderådet utarbeidet i 1977 et forslag til retningslinjer for de mest alminnelig forekommende forurensningskomponenter (svoveldioksid (SO_2), sot, nitrogendioksid (NO_2) og fluorid).

I 1978 kom det et forslag fra Bilforurensningsutvalget om å utarbeide luftkvalitetsverdier også for bly, karbonmonoksid (CO) og fotokjemiske oksidanter. SFT oppnevnte i 1979 en arbeidsgruppe for å se på sammenhengen mellom luftforurensning og skadevirkninger på helse og miljø.

Resultatet av arbeidet er presentert i SFT-rapport nr. 38: "Luftforurensning. Virkninger på helse og miljø". Arbeidsgruppen har på grunnlag av litteraturstudier beskrevet sammenhengen mellom luftforurensning og skadevirkninger på helse og miljø (dose-effekt-forhold) for stoffene svoveldioksid (SO_2), svevestøv (målt med OECD-metoden (sot)), nitrogendioksid (NO_2), karbonmonoksid (CO), fotokjemiske oksidanter, bly og fluorider. For samtlige stoffer unntatt bly, har gruppen angitt luftkvalitetsgrenseverdier for helsevirkninger. For noen av komponentene oppstår skade på dyr eller vegetasjon ved tilsvarende eller lavere nivåer enn for helseskade. For disse stoffer har gruppen angitt grenseverdier også for slike virkninger. Grenseverdier for vegetasjonsskade er angitt for SO_2 , fotokjemiske oksidanter og fluorid, og grenseverdier for skade på dyr er angitt for fluorid. Med "grenseverdier for helsevirkninger" for et stoff menes her et eksponeringsnivå (den mengden av forurensning) som en ut fra nåværende viten antar befolkningen kan utsettes for uten at helsevirkninger forekommer.

Grenseverdier for luftkvalitet er gitt både for korte (24 timer) og lange (3 til 6 måneder) midlingstider.

For SO_2 og sot har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å fastsette en bestemt grenseverdi. Det er derfor foreslått følgende konsentrasjonsområder:

Svoveldioksid

Halvårsmiddel : 40-60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Døgnmiddel : 100-150 "

Sot

Halvårsmiddel : 40-60 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Døgnmiddel : 100-150 "

For bly har "SFT-gruppen" ikke funnet grunnlag for å angi en grenseverdi for luftkvalitet. Dette skyldes mangelfull kunnskap om blybelastningen i den norske befolkning, og at det ikke er nok bare å ta hensyn til den direkte tilførselen av bly fra luft. I denne rapporten har en valgt å bruke den grenseverdien Environmental Protection Agency i USA vedtok i 1978. Denne er strengere enn de retningslinjer som brukes i Vest-Tyskland.

Bly

Kvartalsmiddel : 1.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$, "Air Quality Criteria",
USA.

Til sammenligning har Vest-Tyskland følgende retningslinjer:

Årsmiddel : 1.5 $\mu\text{g}/\text{m}^3$
Døgnmiddel : 3 "

For partikulært sulfat foreligger ingen retningslinjer.

DATAVEDLEGG

SO₂ : Oktober 1983
November 1983
Desember 1983
Sot : November 1983
SO₄ : November 1983

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE		SØ2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETR OKTOBER 1983										
STASJON	ÅRDAL	25	26	SVELGEN	TRONDHEIM	NARVIK	MU I RANA	SULITJELM.	30	39	TROMSØ	KIRKENES
DATE	FARNES	LÅGREID	RÅDHUSET	BRATTØRA	RÅDHUSET	SVØMMEH.	FURULUND	SANDNES	STRANDTØ.	RÅDHUSET	33	34
1	67	50	2	35	9	9	1	456	366	5	9	9
2	69	39	7	38	9	9	1	434	230	10	6	6
3	101	64	1	50	9	9	2	598	438	4	19	19
4	80	72	9	10	9	9	2	236	193	26	27	27
5	14	26	9	0	10	10	-	11	46	23	5	5
6	5	18	14	6	10	10	-	3	16	20	19	19
7	20	36	5	9	10	10	-	732	438	19	5	5
8	2	23	7	6	9	9	-	860	654	25	13	13
9	17	16	7	6	10	10	-	1062	1020	-	4	4
10	30	34	3	12	13	13	-	1276	1320	9	11	11
11	31	47	5	13	14	14	-	83	284	0	8	8
12	9	13	6	6	17	17	-	238	200	15	11	11
13	34	43	5	4	15	15	-	254	226	16	26	26
14	30	19	2	4	9	9	12	540	608	7	67	67
15	28	14	4	4	10	10	9	772	770	9	25	25
16	19	-	5	3	13	13	1	134	92	20	20	20
17	12	33	1	4	12	12	1	182	398	0	16	16
18	11	20	6	8	12	12	-	310	338	6	19	19
19	6	47	1	0	14	14	5	328	762	7	21	21
20	2	23	4	8	11	11	2	270	294	9	5	5
21	1	30	2	11	8	8	1	482	448	3	10	10
22	4	14	1	5	7	7	1	270	318	0	41	41
23	8	33	1	4	8	8	1	117	155	3	40	40
24	2	25	2	5	6	6	1	160	163	2	15	15
25	27	39	1	7	15	15	43	120	82	23	19	19
26	4	13	2	6	8	8	10	542	302	28	34	34
27	4	33	3	7	12	12	0	312	109	26	15	15
28	2	19	2	6	6	6	2	840	534	29	8	8
29	13	13	1	5	8	8	3	726	788	25	16	16
30	10	26	1	10	11	11	3	1064	986	23	30	30
31	2	21	2	7	11	11	1	87	64	0	13	13
MIDDEL	:	30	4	10	10	10	5	436	416	14	19	19
MAKS	:	72	14	50	17	17	43	1276	1320	29	67	67
MIN	:	13	1	3	6	6	1	3	16	2	4	4
ANT. OBS.:	:	31	31	31	31	31	21	31	31	30	31	31
ANT. OVER:	:	1	0	0	0	0	0	27	26	0	0	0
100UG/M3:	:	0	0	0	0	0	0	24	25	0	0	0
150UG/M3:	:	0	0	0	0	0	0	24	25	0	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSFILSTANDEN I NORGE
 SO₂ MIKROGRAM PR KUBIKKMETER OKTOBER 1983

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	ANT.		ANT. OVER:	
						MIN	OBS.	100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	6	12	15*	1	31	0	0
2		STUBBERUD	16	59	17	2	31	0	0
3	SARPSBORG	ALVIM	24	106	31	7	16	1	0
4		ST.OLAV V.	72	178	10*	6	31	7	4
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	11	36	7	2	31	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	4	7	7*	1	31	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	7	18	7	2	31	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	12	42	3	1	31	0	0
7		ST.OLAV P.	16	52	7	1	31	0	0
8	HAMAR	VANGSVN.	5	23	23	1	31	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	3	11	2	1	31	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	22	43	27	4	31	0	0
12	DRAMMEN	HELSE RÅD.	21	47	23	2	31	0	0
13	SLEMMEST.	BERGER	4	22	6	1	31	0	0
43	LARVIK	HARALDSGT.	21	61	16	1	31	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	11	24	27	5	31	0	0
35	SKIEN	KØNGENSGT.	22	82	30	8	31	0	0
17	NOTODDEN	HELSE RÅD.	9	31	5	1	31	0	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	8	15	10*	1	31	0	0
20	SAUDA	RÅDHUSET	3	8	2	1	31	0	0
21	BERGEN	CHR.MICH.	5	11	24	2	31	0	0
22		KRØNSTAD	4	10	24	1	31	0	0
36	ODDA	BRANNST.	23	34	1	20	31	0	0
24	ÅLVIK	VILLABYEN	11	27	17	4	31	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	22	101	3	1	31	1	0
26		LÆGREID	30	72	4	13	30	0	0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	4	14	6	1	31	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	10	50	3	3	31	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	10	17	12	6	31	0	0
41	MO I RANA	SVØMMEH.	5	43	25	1	21	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	436	1276	10	3	31	27	24
39		SANDNES	416	1320	10	16	31	26	25
33	TROMSØ	STRANDTG.	14	29	28	2	30	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	19	67	14	4	31	0	0

* DETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGIT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINORE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE														S02 MIKROGRAM PR KUBIKKETER NOVEMBER 1903													
STASJON DATO	DRAMMEN		SLEMEST. LARVIK		PORSGRUNN SKIEN		NOTODDEN STAVANGER SAUDA		BERGEN		ODDA		ÅLVIK														
	12	13	43	15	35	17	19	20	21	22	21	36	24	24													
	HELSE	BERG	HARALDSGT.	RÅHUSEI	KONGENSGT.	HELSE	RÅHUSEI	CHR.	MICH.	KRONSTAD	BRANNST.	VILLABYEN															
1	14	2	12	24	37	6	5	1	6	3	21	17															
2	27	2	6	11	8	4	0	1	7	7	7	21	36	24													
3	31	4	37	7	17	6	6	2	7	7	7	25	21	11													
4	19	2	23	5	14	11	12	3	23	19	22	22	22	24													
5	20	4	21	4	11	16	7	6	6	3	21	21	21	21													
6	15	5	37	6	38	15	9	4	6	4	15	21	21	15													
7	27	5	32	9	29	12	11	9	11	11	26	26	26	9													
8	24	4	16	10	21	6	15	3	15	14	28	19	19	19													
9	23	5	64	5	14	0	15	2	26	18	22	4	4	4													
10	12	3	1	4	13	4	11	2	17	12	21	4	4	4													
11	21	3	1	6	15	0	12	1	15	17	22	4	4	4													
12	12	2	3	5	8	7	5	1	8	14	17	15	15	15													
13	11	3	3	4	5	2	5	4	11	13	24	20	20	20													
14	42	3	1	6	22	15	7	2	9	11	27	4	4	4													
15	36	2	6	8	17	9	11	4	14	15	23	35	35	35													
16	34	4	8	7	16	8	11	5	26	24	27	26	26	26													
17	40	4	9	6	13	0	10	4	15	17	22	16	16	16													
18	31	9	1	8	19	12	7	5	14	16	22	21	21	21													
19	23	3	16	9	17	12	3	4	2	2	20	7	7	7													
20	15	18	1	12	9	3	1	2	3	2	19	17	17	17													
21	-	4	1	6	11	4	7	2	7	10	23	4	4	4													
22	-	6	1	-	14	6	10	3	9	11	38	17	17	17													
23	-	3	17	10	19	22	10	1	10	16	23	4	4	4													
24	-	2	12	-	24	21	11	5	13	13	26	7	7	7													
25	-	3	1	-	10	15	5	3	7	10	42	32	32	32													
26	-	1	1	-	14	2	0	2	13	13	368	15	15	15													
27	-	2	1	-	5	2	3	2	13	11	40	4	4	4													
28	-	3	3	-	6	4	3	3	5	7	44	4	4	4													
29	-	2	12	-	9	6	6	0	13	15	59	10	10	10													
30	-	2	12	8	11	3	10	3	23	20	31	23	23	23													
MIDDEL	: 24	4	12	8	16	9	0	3	12	12	30	15	15	15													
MAKS	: 42	18	64	24	38	22	15	9	26	20	368	35	35	35													
MIN	: 11	1	1	4	5	2	1	1	2	2	17	4	4	4													
ANT. OBS.:	20	30	30	22	30	30	30	30	30	30	30	30	30	30													
ANT. OVER:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0													
100UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1													
150UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	1													

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE		502 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER NOVEMBER 1983															
STASJON DATO	ÅRDAL		SVELGEN		TRONDHEIM		NARVIK		HD I RANA		SULITJELM.		TRONSØ		KIRKENES		
	25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40	
	FARNES	LÅGREID	RÅDHUSET	BRATTØRA	RÅDHUSET	SVØMMEH.	FURULUND	SANDNES	STRANDIG.	RÅDHUSET	1	2	3	4	5	6	7
1	7	23	2	6	5	1	316	290	2	79							
2	11	26	2	5	5	2	152	193	10	12							
3	21	29	5	10	11	15	152	153	10	21							
4	24	31	3	16	10	14	10	7	2	30							
5	0	26	3	6	6	3	7	9	10	19							
6	6	14	4	15	4	12	16	9	6	14							
7	39	57	9	9	7	6	11	0	6	41							
8	61	75	8	7	3	3	6	9	9	27							
9	21	29	1	11	5	1	9	7	9	16							
10	13	30	10	7	6	5	0	9	5	11							
11	36	27	6	13	9	5	10	5	15	14							
12	71	51	5	11	11	3	7	3	11	22							
13	04	57	1	7	5	1	56	67	2	16							
14	9	31	4	6	-	3	7	6	9	41							
15	1	8	11	4	9	14	36	105	14	2							
16	6	16	11	19	11	11	77	29	9	12							
17	12	20	5	10	3	1	1000	1406	17	14							
18	10	29	3	7	5	6	334	226	13	5							
19	31	32	4	0	5	13	119	49	21	17							
20	2	13	3	5	10	5	226	200	7	15							
21	5	14	9	0	4	6	1600	1100	10	22							
22	10	8	7	6	8	7	1330	1172	11	27							
23	0	16	4	6	11	5	920	2006	2	19							
24	30	31	12	9	11	4	1000	1000	4	29							
25	40	46	9	0	7	16	1982	1550	0	43							
26	65	21	20	11	9	32	3502	3064	20	26							
27	00	14	13	12	11	10	2192	2074	14	15							
28	49	30	12	27	17	11	678	1934	15	21							
29	35	27	11	25	25	1	2050	326	26	37							
30	21	47	8	36	12	7	4862	3272	11	30							
MIDDEL	: 27	29	0	11	0	0	831	759	10	24							
MAKS	: 04	75	20	36	25	32	4862	3064	26	79							
MIN	: 1	0	1	4	3	1	6	3	2	2							
ANT. ODS.:	30	30	30	30	29	30	30	30	30	30							
ANT. OVER:	0	0	0	0	0	0	17	17	0	0							
100UG/M3:	0	0	0	0	0	0	16	16	0	0							
150UG/M3:	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0							

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
 SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER NOVEMBER 1983

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER:	
								100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	10	21	24	1	30	0	0
2		STUBBERUD	14	55	3	2	30	0	0
3	SARPSBORG	ALVIM	34	245	21	5	22	1	1
4		ST. OLAV V.	80	219	3	2	27	10	6
37	FREDRIKST.	BROCHSGATE	20	69	23	1	29	0	0
42	JELØYA	JELØY RAO.	7	18	3*	2	30	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	13	28	23	4	30	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	13	42	23	1	30	0	0
7		ST. OLAV P.	27	90	18	2	29	0	0
8	HAMAR	VANGSVN.	4	13	24	1	30	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	10	34	23	1	30	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	25	47	21	14	30	0	0
12	DRAMMEN	HELSEÅD.	24	42	14	11	20	0	0
13	SLEMMEST.	BERGER	4	18	20	1	30	0	0
43	LARVIK	HARALDSGT.	12	64	9	1	30	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	8	24	1	4	22	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	16	38	6	5	30	0	0
17	NOTODDEN	HELSEÅD.	9	22	23	2	30	0	0
19	STAVANGER	HAND. HUS	8	15	8*	1	30	0	0
20	SAUDA	RÅDHUSET	3	9	7	1	30	0	0
21	BERGEN	CHR. MICH.	12	26	9*	2	30	0	0
22		KRØNSTAD	12	28	30	2	30	0	0
36	ODDA	BRANNST.	38	368	26	17	30	1	1
24	ÅLVIK	VILLABYEN	15	35	15	4	30	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	27	84	13	1	30	0	0
26		LÆGREID	29	75	8	8	30	0	0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	8	28	26	1	30	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	11	36	30	4	30	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	8	25	29	3	29	0	0
41	MO I RANA	SVØNMEH.	8	32	26	1	30	0	0
38	SULITJELM.	FURULUND	831	4862	30	6	30	17	16
39		SANDNES	759	3864	26	3	30	17	16
33	TRØMSØ	STRANDTG.	10	26	29	2	30	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	24	79	1	2	30	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU LANDSOVERSIKT OVER LUFTFORURENSNINGER I NORGE FOR SISTE 6 MÅNEDER: JUN 1983 - NOV 1983 S02 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER																						
NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL MAKS ST. AV.	ANTALL OBS. I PERIODEN						ANTALL OBS. OVER					KUMULATIV FREKVENSFORDELING I PROSENT (PROSENT AV ANTALL OBS. MINDRE ELLER LIK)							
				TOT	JUN	JUL	AUG	SEP	OKT	NOV	100	150	500	1000	10	50	100	150	300	500	1000	
1	HALDEN	RÅDHUSET	0.4 21.	4.9	61	0	0	0	0	31	30	0	0	0	0	72.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
2	STUDDERUD		15.5 59.	13.9	61	0	0	0	0	31	30	0	0	0	0	54.1	95.1	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
3	SARPSBØRG	ALVIM	19.5 245.	25.2	159	30	31	30	30	16	22	2	1	0	0	49.7	95.0	98.7	99.4	100.0	100.0	100.0
4	ST. OLAV V.		00.3 330.	64.4	166	30	31	31	31	16	31	27	60	30	0	6.6	34.9	63.9	81.9	98.8	100.0	100.0
37	FREDRIKST. BROCHSGATE		12.9 69.	8.9	182	30	31	31	30	31	29	0	0	0	0	45.6	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
42	JELØYA	JELØY RAD.	5.3 10.	3.3	103	30	31	31	30	31	30	0	0	0	0	94.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
40	LILLESTR.	KIRKEGT.	7.1 20.	4.6	183	30	31	31	30	31	30	0	0	0	0	85.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
6	OSLO	BRYN SK.	7.3 76.	9.1	182	30	31	31	29	31	30	0	0	0	0	49.1	97.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
7	ST. OLAV P.		13.7 90.	13.5	175	23	31	31	30	31	29	0	0	0	0	91.7	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
8	HAMAR	VANGSVN.	3.9 23.	4.1	168	30	17	30	30	31	30	0	0	0	0	20.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	6.0 34.	6.1	183	30	31	31	30	31	30	0	0	0	0	14.0	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
10	GJØVIK	BLINKEN	10.5 47.	9.7	155	30	7	27	30	31	30	0	0	0	0	93.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
12	DRAMMEN	HELSERÅD.	20.9 87.	11.0	172	30	31	30	30	31	20	0	0	0	0	63.3	90.0	93.3	96.7	100.0	100.0	100.0
13	SLEMMEST.	ØBERG	4.4 29.	4.1	103	30	31	31	30	31	30	0	0	0	0	56.8	95.3	99.3	100.0	100.0	100.0	100.0
14	LARVIK	ØIBØKELIG.	20.2 186.	39.5	30	30	0	0	0	0	0	2	1	0	0	80.4	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
43	HARALDSGT.		14.3 107.	17.0	148	0	26	31	30	31	30	1	0	0	0	24.6	97.1	99.4	100.0	100.0	100.0	100.0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	8.4 42.	5.1	168	30	31	24	30	31	22	0	0	0	0	47.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
35	SKIEN	KONGENSGT.	17.7 104.	12.8	175	30	30	24	30	31	30	1	0	0	0	60.9	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
17	NOTODDEN	HELSERÅD.	7.5 38.	6.3	164	30	31	31	11	31	30	0	0	0	0	90.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
18	KR. SAND	TOLLDODGT.	10.7 41.	9.2	36	16	20	0	0	0	0	0	0	0	0	77.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
19	STAVANGER	HAND. HUS	9.5 31.	5.3	169	30	31	31	16	31	30	0	0	0	0	75.2	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
20	SAUDA	RÅDHUSET	3.1 29.	2.9	181	29	31	30	30	31	30	0	0	0	0	54.1	90.9	99.5	99.5	99.5	100.0	100.0
21	BERGEN	CHR. MICH.	8.0 28.	5.4	136	30	0	15	30	31	30	0	0	0	0	40.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
22	KRONSTAD		7.3 20.	5.6	113	22	0	0	30	31	30	0	0	0	0	32.4	90.7	98.9	100.0	100.0	100.0	100.0
36	ODDA	BRANNST.	15.1 360.	20.2	183	30	31	31	30	31	30	1	1	0	0	12.1	94.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
24	ÅLVIK	VILLADYEN	12.7 44.	9.0	167	30	29	31	16	31	30	0	0	0	0	88.5	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
25	ÅRDAL	FARNES	23.4 119.	20.4	182	30	31	30	30	31	30	2	0	0	0	70.5	98.3	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
26	LÅGREID		25.5 82.	14.3	192	30	31	31	30	30	30	0	0	0	0	88.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	5.3 20.	4.5	183	30	31	31	30	31	30	0	0	0	0	27.9	37.5	44.9	55.9	68.4	79.4	89.7
28	TRONDHEIM	BRATTØRA	9.4 68.	9.5	171	30	30	30	30	31	30	0	0	0	0	25.0	36.0	43.4	49.3	60.4	81.6	89.7
29	NARVIK	RÅDHUSET	7.6 20.	4.4	179	30	30	29	30	31	29	0	0	0	0	46.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
41	MO I RANA	SVØMMEH.	5.3 43.	6.7	166	30	26	29	30	21	30	0	0	0	0	25.1	80.0	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0
38	SULITJELM.	FURULUND	373.0 4862.	609.7	136	17	0	28	30	31	30	75	60	28	14	25.0	36.0	43.4	49.3	60.4	81.6	89.7
39	SANDNES	STRANDTG.	362.3 3864.	627.9	136	17	0	20	30	31	30	77	69	25	14	46.6	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0	100.0
33	TROMSØ		13.0 40.	7.9	174	30	31	30	23	30	30	0	0	0	0	25.1	80.0	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	25.4 120.	21.8	183	30	31	31	30	31	30	1	0	0	0	25.1	80.0	99.5	100.0	100.0	100.0	100.0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
 SO2 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER DESEMBER 1983

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT.	ANT.OVER:	
							OBS.	100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	14	49	16	3	31	0	0
2		STUBBERUD	16	55	15	1	31	0	0
3	SARPSBORG	ALVIM	21	119	16	3	25	1	0
4		ST.OLAV V.	64	422	7	1	31	6	3
37	FREDRIKST.	BRØCHSGATE	19	49	13*	3	31	0	0
42	JELØYA	JELØY RAD.	9	43	15*	2	31	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	15	30	1	4	31	0	0
6	OSLØ	BRYN SK.	12	36	16	1	31	0	0
7		ST.OLAV P.	27	63	11	1	25	0	0
8	HAMAR	VANGSVN.	7	17	13*	1	31	0	0
9	LILLEHAM.	DRANNST.	14	45	13	1	31	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	24	54	1	8	22	0	0
12	DRAMMEN	HELSE RÅD.	51	163	11	12	25	4	1
13	SLEMMEST.	BERGER	6	23	6*	1	31	0	0
43	LARVIK	HARALDSGT.	11	46	15	1	31	0	0
15	PØRSGRUNN	RÅDHUSET	12	31	16	5	30	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	23	91	7	7	29	0	0
17	NOTODDEN	HELSE RÅD.	10	27	16	4	31	0	0
18	KR.SAND	TØLLBOOGT.	17	103	11	1	31	1	0
44		FESTN.GT.	19	145	11	1	31	1	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	6	17	20	1	31	0	0
20	SAUDA	RÅDHUSET	4	12	20	1	31	0	0
21	BERGEN	CHR.MICH.	13	67	18	2	30	0	0
22		KRONSTAD	15	61	18	2	28	0	0
36	ØDDA	BRANNST.	28	170	1	15	31	1	1
24	ÅLVIK	VILLABYEN	23	65	28	3	31	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	43	104	2	1	31	3	1
26		LÅGREID	37	107	2	6	31	1	0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	7	24	25	2	31	0	0
28	TRONDHEIM	ØRATTØRA	17	31	16	5	29	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	13	31	13	2	31	0	0
41	MO I RANA	SVØMMEH.	7	42	19	1	31	0	0
38	SULLITJELM.	FURULUND	874	4784	11	6	31	21	20
39		SANDNES	977	4000	6	9	30	21	20
33	TROMSØ	STRANDTG.	18	37	9	2	26	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	37	71	18	11	31	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ÅNGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFØRENSNINGSTILSTANDEN I NORGE		SØT NIKROGRAM PR KUBIKKETER NOVEMBER 1903										
STASJON DATO	HALDEN		SARPSBORG		FREDRIKST. JELØYA		LILLESTR. USLØ		HAMAR		LILLEHAM. GJØVIK	
	RÅDHUSET	STUBBERUD ALVIM	ST. OLAV V. BROCHSGATE	JELØY RAD. KIRKEGATA	DRYN SK.	ST. OLAV P. VANGSVN.	BRANNST.	BLINKEN	7	8	9	10
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	20	5	7	1	9	0	15	10	13	34	6	31
2	7	9	3	5	49	2	9	21	12	39	0	37
3	34	10	10	10	23	7	15	41	19	51	21	35
4	50	19	10	13	63	9	13	25	61	34	36	57
5	6	6	5	5	12	3	10	16	19	44	10	43
6	10	8	3	7	0	7	7	15	0	32	17	18
7	26	18	13	16	18	12	15	33	01	42	25	39
8	32	21	13	19	20	11	14	25	51	49	30	42
9	11	20	17	9	43	3	15	30	29	35	32	42
10	22	28	15	23	61	4	51	73	39	49	22	49
11	2	30	19	27	127	0	46	72	77	43	39	92
12	41	16	32	8	55	5	15	13	14	29	15	24
13	6	18	3	11	33	4	14	31	29	41	14	38
14	23	42	23	19	93	6	36	89	40	118	36	30
15	30	23	16	19	95	1	14	76	6	109	8	53
16	30	33	24	30	112	5	44	85	30	100	72	80
17	54	26	27	32	65	11	79	91	55	103	50	85
18	42	54	54	51	126	10	96	145	41	184	45	88
19	74	11	22	4	6	1	10	14	12	41	24	36
20	10	8	4	4	22	0	5	11	2	15	16	27
21	28	20	6	16	49	0	13	32	18	34	18	61
22	30	30	36	23	101	1	64	85	42	92	50	64
23	47	54	-	38	204	1	67	121	55	106	31	60
24	05	12	-	2	14	2	21	36	36	64	70	67
25	20	17	-	-	18	6	22	34	30	60	56	84
26	10	11	-	-	35	3	15	12	22	21	36	25
27	16	8	-	-	11	1	2	6	11	12	18	9
28	3	13	-	14	51	4	26	22	39	32	41	55
29	8	18	-	6	55	8	23	33	19	40	31	29
30	14	24	-	37	-	6	29	142	41	46	35	59
MIDDEL	27	21	17	17	55	5	27	48	29	61	31	49
MAKS	05	54	54	51	204	10	96	145	61	104	72	92
MIN	2	5	3	1	6	0	2	6	2	12	6	9
ANT. OBS.	30	30	22	27	29	30	30	30	30	30	30	30
ANT. OVER	0	0	0	0	5	0	0	3	0	5	0	0
100UG/M3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0
150UG/M3	0	0	0	0	1	0	0	0	0	1	0	0

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
 SOT MIKROGRAM PR KUBIKKMETER NOVEMBER 1983

NR	MÅLESTED	STASJON	MIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OVER:		
							OBS.	100	150
1	HALDEN	RÅDHUSET	27	85	24	2	30	0	0
2		STUBBERUD	21	54	18*	5	30	0	0
3	SARPSBORG	ALVIM	17	54	18	3	22	0	0
4		ST.OLAV V.	17	51	18	1	27	0	0
37	FREDRIKST.	BRØCHSGATE	55	204	23	6	29	5	1
42	JELØYA	JELØY RAD.	5	18	18	0	30	0	0
40	LILLESTR.	KIRKEGATA	27	96	18	2	30	0	0
6	OSLO	BRYN SK.	48	145	18	6	30	3	0
7		ST.OLAV P.	61	184	18	12	30	5	1
8	HAMAR	VANGSVN.	29	61	4	2	30	0	0
9	LILLEHAM.	BRANNST.	31	72	16	6	30	0	0
10	GJØVIK	BLINKEN	49	92	11	9	30	0	0
12	DRAMMEN	HELSEAD.	54	93	14	21	20	0	0
13	SLENHESST.	BERGER	9	36	18	0	30	0	0
43	LARVIK	HARALDSGT.	19	44	29	1	30	0	0
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	31	95	18	5	23	0	0
35	SKIEN	KONGENSGT.	62	135	18	11	30	3	0
17	NOTODDEN	HELSEAD.	29	115	23	2	29	1	0
19	STAVANGER	HAND.HUS	59	123	11*	18	30	3	0
20	SAUDA	RÅDHUSET	31	77	18	0	30	0	0
21	BERGEN	CHR.MICH.	22	78	16	2	30	0	0
22		KRONSTAD	19	50	4	1	30	0	0
36	ODDA	BRANNST.	21	40	28	6	30	0	0
24	ÅLVIK	VILLABYEN	15	29	7	0	30	0	0
25	ÅRDAL	FARNES	10	24	8	1	30	0	0
26		LÅGREID	8	22	8	1	30	0	0
27	SVELGEN	RÅDHUSET	6	17	23	1	30	0	0
28	TRONDHEIM	BRATTØKA	21	59	28	2	30	0	0
29	NARVIK	RÅDHUSET	20	59	28*	4	30	0	0
41	MU I RANA	SVØMMEH.	17	35	22	3	30	0	0
30	SULITJELM.	FURULUND	7	31	27	0	30	0	0
39		SANDNES	5	24	26	0	30	0	0
33	TROMSØ	STRANDTG.	17	57	29	1	30	0	0
34	KIRKENES	RÅDHUSET	13	31	29	2	30	0	0

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

MIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

OVERVÅKING AV LUFTFORURENSNINGSTILSTANDEN I NORGE
504 MIKROGRAM PR KUBIKKMETER NOVEMBER 1983

NR	MÅLESTED	STASJON	HIDDEL	MAKS	DATO	MIN	ANT. OBS.	ANT. OVER: 10
42	JELØYA	JELØY RAD.	3	18	8	1	30	2
7	OSLO	ST. OLAV P.	4	17	8	2	30	2
15	PORSGRUNN	RÅDHUSET	4	17	8	1	23	2
35	SKIEN	KONGENSGT.	3	17	8	1	30	1
19	STAVANGER	HAND. HUS	3	14	7*	1	30	3
21	BERGEN	CHR. MICH.	3	16	7	1	30	2
20	TRONDHEIM	BRATTØRA	2	4	7	1	30	0
38	SULITJELM.	FURULUND	25	98	30	1	30	13
39		SANDNES	24	113	17	1	30	11

* BETYR FLERE DØGN MED SAMME MAKS-VERDI; FØRSTE DATO ANGITT

HIDDELVERDIEN SETTES LIK -1 FOR STASJONER MED MINDRE ENN 15 OBSERVASJONER PR. MÅNED

NILU

TLF. (02) 71 41 70

NORSK INSTITUTT FOR LUFTFORSKNING**(NORGES TEKNISK-NATURVITENSKAPELIGE FORSKNINGSRÅD)
POSTBOKS 130, 2001 LILLESTRØM
ELVEGT. 52.**

RAPPORTTYPE Oppdragsrapport	RAPPORT NR. OR 23/84	ISBN--82-7247- 490-5
DATO JUNI 1984	ANSV.SIGN. B. Ottar	ANT. SIDER 39
TITTEL Rutineovervåking av luftforurensninger 4. kvartal 1983	PROSJEKTLEDER L.O. Hagen	
	NILU PROSJEKT NR. O-7644	
FORFATTER(E) Leif Otto Hagen	TILGJENGELIGHET** A	
	OPPDRAUGSGIVERS REF. B. Kvæven, SFT	
OPPDRAUGSGIVER Miljøverndepartementet/ Statens forurensningstilsyn		
3 STIKKORD (å maks. 20 anslag) Luftkvalitet	Svoveloksider	Partikler
REFERAT (maks. 300 anslag, 5-10 linjer) Rapporten gir resultater av målinger av SO ₂ , sot og partikulært sulfat for 4.kvartal 1983 ved 35 målestasjoner over hele landet. Forurensningsnivået er sammenlignet med norske grenseverdier for luftkvalitet. Høye verdier av SO ₂ er målt ved noen stasjoner nær større industribedrifter.		
TITLE Air quality monitoring in Norway. Results from the period October-December 1983.		
ABSTRACT (max. 300 characters, 5-10 lines.) This report gives results from measurements of SO ₂ , smoke and particulate sulphate from the period October-December 1983 at 35 monitoring sites all over Norway. The air pollution levels are compared with national air quality guidelines. High levels of SO ₂ are measured near some industrial sources/emissions.		

**Kategorier: Åpen - kan bestilles fra NILU   A
                  Må bestilles gjennom oppdragsgiver   B
                  Kan ikke utleveres   C